

Tentokrát se na horkou půdu vydal rotmistr Ivan Bindík s pětiletým německým ovčákem Rexo a labradorem Kety. Odlétl se skupinou pyrotechniků 15. ženijní záchranné brigády, kteří tak společně s vojenskými meteorology budou tvořit osmnáctičlenný český kontingent vedený pod zkratkou EOD, jež je součástí koaličních sil ISAF-KAIA na mezinárodním kábulském letišti.

Mám bezvadné psy

Plnou důvěru ve svoje čtyřnohé pomocníky má rotmistr Bindík z vojenské posádky Grabštejn. „Mám bezvadně připravené psy. Měl jsem dostatek času, instruktory i prostory pro výcvik,“ uvedl voják několik dní před odletem. Jeho důvěra ve psy je důležitá, neboť na psodovi bude rozhodnutí, zda jeho psy zkoumaná odložená taška v sobě skrývá nebezpečí pumového atentátu, či zda se jedná jen o zapomenuté zavazadlo. Aby psi mohli spolehlivě prověřit velkou plochu, rozsáhlé objekty nebo útroby letounů, budou se střídát. Patnáct až třicet minut jsou časové hranice práce psa při vyhledávání výbušnin. Namáhavost čichové detekce ponejvíce ovlivňuje teplota, vlhkost, prašnost a proudění vzduchu i členitost prostorů. Proto psodov zvířata při práci střídá.

Rizika

Na všeobecná rizika mise v Afganistanu upozornil před odletem náměstek ministra obrany Pavel Štalmach: „Budete na scéně, jejíž kulisy stavěla občanská válka, náboženská nesnášenlivost, všudypřítomná bída a nedostatek, a kde režisérem není vždy jen pevná vůle, ale také nečitelná náhoda.“ Jak uvedl velitel grabštejnské rotý speciálního výcviku nadporučík Vlastimil Kropáček, který je v kontaktu s psodovy v zahraničí, náleží výbušnin mají vojáci v Kábulu od podzimu minulého roku už několik. „Rotmistr Černovský musel se psem také zaskakovat za pyrotechnický robot, který se nedostane do všech podezřelých míst,“ zmínil jednu ze situací. V takovém případě si psodov oblékne lehký pyrotechnický oblek a vydá se do stísněných prostorů, kde pes čichem zkoumá, zda tam není ukrytá výbušnina. Miloslav Černovský bude působit na letišti se svými labradory do poloviny dubna, kdy už budou aklimatizovány a k plnému výkonu služby připraveny čerstvé psí síly rotmistra Bindíka. Ten by měl zůstat v misi půl roku.

Výrazná změna

„V Kábulu pracují psi v podmínkách s velkými teplotními výkyvy. Nyní je tam například v noci minus pět stupňů, přes den osmadvacet nad nulou,“ uvedl nadporučík Kropáček. U jeho rotý se připravily už desítky psů pro nejrůznější využití v zahraničních misích. Psi sloužili jako hlídkoví, při vyhledávání výbušnin, zbraní a drog. První dva psi byli v Afganistanu již před čtyřmi roky. Jak vzpomínají tehdejší psodovi, obtížnost

Po návratu z Afganistanu podrobil šéfveterinář grabštejnské základny Roman Šebesta belgického ovčáka Romana Martinka důkladným zdravotním testům

Čeští psi hlídají letiště v Kábulu

Odpovědná role připadla dvojici českých psů, kteří se vyhledáváním výbušnin podílejí na ochraně kábulského letiště. První český psodov tam začal sloužit se dvěma německými ovčáky vloni na podzim. V pondělí 27. března tohoto roku odletěl do hlavního města Afganistanu Kábulu další armádní kynolog s dvojicí psů, aby předchozí tým vystřídal.

klimatu zvyšoval zviřený jemný písek a někdy až nesnesitelný zápach z odpadků. To je velká slabost afgánské metropole, stejně jako neexistující kanalizace.

Zkušenosti prvních

V první dvojici psodovů byl štábní rotmistr Roman Martinek s belgickým ovčákem. „Oba jsme sloužili se svými hlídkovými psy při doprovodu kolon a střežili rozvinuté ambulance české polní nemocnice. Tehdy tam vojenští zdravotníci pomáhali spojenským vojákům i civilnímu obyvatelstvu,“ vzpomíná psodov. Čeští i zahraniční velitelé

v Afganistanu vysoce oceňovali úlohu psů, neboť zbraně v rukouh spojeneckých vojáků nevzbuzovaly u civilního obyvatelstva žádný respekt. Samopaly tam měl kdekdo z místních lidí. Psy však neznali a psodovi byli respektováni. „Tam, kde domorodci obsypali kolonu a hlídka se samopaly nic nezmohla, byli jsme vysláni my se psy. Stačila pouhá přítomnost našich psů a lidé reagovali na naše posušky jak cvičenci při spartakiádě,“ dodal Martinek.

Z podhradí do misí

Výcvikovým centrem armádních kynologů a psů je Veterinární základna Grabštejn. Leží v podhradí stejnojmenné středověké pevnosti dvacet kilometrů severozápadně od Liberce. Už desítky vojáků a psů odtud putovalo na Balkán, do Iráku a Afganistanu. Služba se psem daleko za hranicemi vyžaduje nejen dokonale zdravé a vycvičené zvíře, ale odolný musí být i psodov. Jak uvedli vojáci, kteří se dostavili do míst teroristických atentátů, jsou to zážitky, které provždy poznamenají i silnou povahu. Podle vojáků například jeden únorový výbuch ve městě byl pro britskou psodovku tak traumatizujícím zážitkem, že se musela vrátit do vlasti.

Josef Růžička

Připravenost dvouletého labradora Kety před odletem do Kábulu zhlédl i stínový ministr obrany za ODS Petr Nečas (uprostř.)